

FIFA WORLD CUP
Qatar 2022

Marcin Fic
Kacper Hetmańczyk

MUNDIAL W KATARZE

POLITYCZNE
ROZGRYWKI
NA PIŁKARSKIEJ
MURAWIE

MUNDIAL W KATARZE

FIFA WORLD CUP
Qatar 2022

Marcin Fic
Kacper Hetmańczyk

MUNDIAL W KATARZE

POLITYCZNE
ROZGRYWKI
NA PIŁKARSKIEJ
MURAWIE

FIFA
QUALITY
PRO
1006542

Kraków 2024

Marcin Fic
Uniwersytet Jagielloński, Kraków
✉ marcin.fic@student.uj.edu.pl

Kacper Hetmańczyk
Uniwersytet Jagielloński, Kraków
✉ kacper.hetmanczyk@student.uj.edu.pl

© Copyright by Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ
& individual authors & Księgarnia Akademicka Publishing, 2024

Recenzja: prof. dr hab. Krzysztof Koźbiał, UJ
Opracowanie redakcyjne: Paulina Więcek
Projekt okładki: Lesław Sławiński

Na okładce i stronie tytułowej wykorzystano grafikę Andre’a Pombala umieszczoną na platformie Pexels

ISBN 978-83-8138-136-9 (druk)
ISBN 978-83-8138-998-3 (PDF)
<https://doi.org/10.12797/9788381389983>

Niniejsza publikacja została sfinansowana ze środków Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych w ramach Programu Strategicznego „Inicjatywa Doskonałości” w Uniwersytecie Jagiellońskim

WYDAWNICTWO KSIĘGARNIA AKADEMICKA

ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków
tel.: 12 421-13-87; 12 431-27-43
e-mail: publishing@akademicka.pl

Księgarnia internetowa: <https://akademicka.com.pl>

Spis treści

Wstęp	9
-------------	---

Rozdział 1

Zagadnienia teoretyczne	13
1.1. Czym jest dyplomacja publiczna?	13
1.2. Określenie „miękkiej siły”	15
1.3. <i>Soft power</i> a kreowanie wizerunku	17
1.4. Czy dyplomacja sportowa jest elementem dyplomacji publicznej?	18
1.5. Rodzaje politycznego wykorzystania sportu	20

Rozdział 2

Katar – historia oraz system polityczny	23
2.1. Początki państwa	23
2.2. Mieć ciastko i zjeść ciastko	26
2.3. Petrodolary, sport i mistrzostwa	27

Rozdział 3

FIFA, mundial, korupcja	31
3.1. Monopol na futbol	31
3.2. Mundial	33
3.3. Rosja i Katar – mistrzostwa za petrodolary	36
3.4. Era Infantino – nowa twarz, te same problemy	43

Rozdział 4

Prawa pracownicze	47
4.1. Niewolnicze warunki pracy	47
4.2. W polskich mediach	51
4.3. Podsumowanie	55

Rozdział 5

Zeroemisyjny mundial	57
5.1. Kontekst	57
5.2. W polskich mediach	66
5.3. Podsumowanie	70

Rozdział 6

Mniejszości seksualne	73
6.1. Kontekst	73
6.2. W polskich mediach	94
6.3. Podsumowanie	114

Rozdział 7

Iran	117
7.1. Kontekst	117
7.2. W polskich mediach	126
7.3. Podsumowanie	130

Rozdział 8

Maroko	133
8.1. Kontekst	133
8.2. W polskich mediach	146
8.3. Podsumowanie	157

Rozdział 9

Katargate	159
9.1. Kontekst	159
9.2. W polskich mediach	166
9.3. Podsumowanie	173

Rozdział 10

„Czekaliśmy na to 36 lat” – o polskiej reprezentacji

na mundialu	175
10.1. Bilet do Kataru.....	175
10.2. Najlepszy i najgorszy występ w historii.....	179
10.3. Premier i premia	181
10.4. W polskich mediach	183
Zakończenie.....	187
Bibliografia.....	191
Summary	215
Indeks osobowy	217

Wstęp

Sport stanowi często niedoceniany element polityki państw na arenie międzynarodowej. W ostatnich latach tematyka ta wzbudziła jednak większe zainteresowanie społeczne. Stało się to zapewne wskutek instrumentalizacji sportu przez Federację Rosyjską czy coraz częstszego wykorzystywania międzynarodowych imprez sportowych jako forum do ekspresji poglądów oraz artykułowania swoich przekonań przez kibiców czy samych piłkarzy. Mundial w Katarze jest przykładem takiego zainteresowania. Turniej, a także przygotowania do niego były szeroko komentowane w przestrzeni publicznej. W związku z tym postanowiliśmy zebrać i opisać wydarzenia polityczno-społeczne związane z mistrzostwami świata w piłce nożnej, które odbyły się w Katarze w 2022 roku.

W celu selekcji tematów przeprowadziliśmy analizę treści trzech wybranych przez nas mediów. Znalazły się wśród nich trzy tygodniki opinii wraz ze stronami internetowymi, tj. „Do Rzeczy”, „Newsweek” i „Polityka”. Wytypowaliśmy je ze względu na różnicowane linie programowe redakcji oraz wysoką średnią sprzedaż w 2022 roku („Polityka” zajęła w tym zestawieniu pierwsze miejsce, „Newsweek” drugie, „Do Rzeczy” czwarte). Przeanalizowaliśmy także teksty trzech portali internetowych, które zostały przez nas wybrane ze względu na swoje określenie światopoglądowe, tj. „OKO.press”, „wPolityce” i „Krytyka Polityczna”. Kwerendę medialną przeprowadziliśmy w okresie od początku czerwca

2022 roku do końca stycznia 2023 roku. Przedstawiając wydarzenia ze skrajny polityki i sportu, za ramy analizy ustaliliśmy okres od początku przygotowań sezonu piłkarskiego, aż do końca jesiennej rundy rozgrywek, czyli zakończenia turnieju w Katarze.

Cel pracy stanowi opisanie wydarzeń społeczno-politycznych mundialu w Katarze oraz pokazanie sposobu ich obrazowania w polskich mediach. Naszą hipotezą badawczą było założenie, że wszystkie analizowane przez nas media skrytykowały działania, które Katar podjął w związku z przygotowaniem i przeprowadzeniem mistrzostw świata w piłce nożnej w 2022 roku. Problemy badawcze zawarte są w następujących pytaniach: Czy we wszystkich analizowanych przez nas mediach skomentowano każde z wybranych do pracy zagadnień? Które z mediów najbardziej zajmowało się tematem praw osób LGBT+? Czy był to najczęściej przytaczany spośród opisywanych tematów? Czy media różnie interpretowały te same wydarzenia, w zależności od oblicza ideowego redakcji? Czy wydarzenia mające miejsce podczas mundialu w Katarze były przez media łączone z polską sytuacją polityczną? Która z redakcji opublikowała najwięcej treści o politycznym wymiarze mistrzostw świata w Katarze? Czy wśród cytowanych przez dziennikarzy w tekstach opinii były również oceny polityków?

Rozwiązaniem metodologicznym przyjętym w naszej pracy była analiza treści poszczególnych artykułów medialnych. Po jej zakończeniu i wytypowaniu tematów na podstawie przeczytanych materiałów, opiliśmy je, chcąc zarysować czytelnikowi szeroki kontekst; przywołaliśmy także opinie, które pojawiały się w wybranych przez nas mediach. Wszystkie podjęte kroki miały na celu opisanie różnych sposobów przedstawienia polskiemu czytelnikowi wydarzeń katarskiego mundialu. Nie pretendujemy do opisywania tych sytuacji z różnych perspektyw – mamy na uwadze, że te same wydarzenia mogą być odbierane inaczej przez obserwatorów pochodzących z Bliskiego Wschodu, Afryki, Ameryki czy chociażby z Francji lub Anglii. W ramach naszej pracy,

opartej na analizie treści zawartości mediów, interesującym elementem był również nacisk stawiany przez konkretne media na poszczególne tematy, a także brak jakiegokolwiek informacji z ich strony w innej sferze.

W zakresie wykorzystanych zagadnień teoretycznych najważniejszymi publikacjami naukowymi są prace amerykańskiego politologa Josepha Nye'a. Autor ten wprowadził do dyskursu naukowego pojęcia *hard power* oraz *soft power*, których użycie podczas opisywania dyplomacji sportowej jest niezbędne. Sama tematyka dyplomacji sportowej została natomiast poruszona w literaturze naukowej w pracach chociażby Michała Kobiereckiego, które przedstawiają interakcje pomiędzy sportem i polityką, głównie w ujęciu międzynarodowym. Są to niezwykle pomocne pozycje, ze względu na kompleksowe zilustrowanie zagadnienia poprzez np. przybliżenie różnych ujęć dyplomacji sportowej.

Publikacja składa się ze wstępu, spisu treści, dziesięciu rozdziałów, zakończenia oraz bibliografii. Pierwszy rozdział poświęcony jest zagadnieniom teoretycznym, m.in. dyplomacji sportowej oraz wykorzystaniu w polityce międzynarodowych imprez sportowych. W rozdziale drugim opisano historię Kataru oraz system polityczny tego państwa. Rozdział trzeci dotyczy organizacji FIFA, organizowanych przez nią turniejów mistrzostw świata, a także powiązanych z tym oskarżeń o korupcję. Rozdział czwarty jest pierwszym traktującym o wydarzeniach bezpośrednio powiązanych z organizacją i przeprowadzeniem mundialu. Zarówno w nim, jak i w każdym kolejnym, opisane zostały reakcje i opinie pojawiające się w analizowanych przez nas mediach. Przedstawiono w nim również zarzuty wobec Kataru, które dotyczyły naruszeń praw pracowniczych w trakcie przygotowania turnieju, oraz pojawiające się w trakcie jego trwania protesty przeciwko polityce tego państwa. Rozdział piąty poświęcono obietnicom zorganizowania w Katarze neutralnego klimatycznie mundialu, próbie realizacji tych postulatów i protestom z tym powiązanym. W szóstym

rozdziale opisane są prawa mniejszości seksualnych obowiązujące w Katarze oraz odbywające się w czasie turnieju protesty przeciwko dyskryminacji osób LGBT+. Rozdział siódmy dotyczy z kolei protestów, które miały miejsce w trakcie mundialu, ale w Iranie, po śmierci Mashy Amini – a także reakcji na nie podczas katarskiego turnieju. W kolejnym, ósmym rozdziale, opisany został polityczny podtekst rywalizacji Francji z Marokiem. Rozdział dziewiąty poświęcono skandalowi korupcyjnemu w Parlamencie Europejskim, znanemu jako „Katargate”. Ostatni, dziesiąty rozdział, odnosi się do afery premiowej wokół polskiej reprezentacji.

Rozdziały drugi, trzeci, czwarty oraz dziesiąty są autorstwa Kacpra Hetmańczyka. Autorem rozdziałów pierwszego, piątego, szóstego, siódmego, ósmego i dziewiątego jest Marcin Fic. Zapraszamy do lektury nie tylko kibiców piłki nożnej, ale i zainteresowanych politycznym wymiarem sportu!

ROZDZIAŁ 1

Zagadnienia teoretyczne

Do przeprowadzenia analizy mundialu w Katarze, pod kątem działań mających na celu poprawę wizerunku tego państwa, a także innych wydarzeń o charakterze polityczno-społecznym niezbędne jest opisanie kilku zagadnień teoretycznych. Kluczowe dla zrozumienia tego oraz wielu innych przypadków posługiwania się sportem w stosunkach międzynarodowych do budowy wizerunku – jest omówienie dyplomacji, z naciskiem na dyplomację sportową, oraz wykorzystania w jej zakresie *soft power*.

1.1. Czym jest dyplomacja publiczna?

Określenie „dyplomacja sportowa” sugeruje, że działanie to łączy sport z dyplomacją. Niezbędne na samym początku jest więc zdefiniowanie dyplomacji publicznej.

Pojęcie pochodzi z okresu zimnej wojny. To właśnie w 1953 roku powstała Amerykańska Agencja Informacyjna (United States Information Agency – USIA), czyli instytucja kluczowa dla rozwoju dyplomacji publicznej. Jej zadaniem było promowanie wśród zagranicznych odbiorców interesu narodowego i bezpieczeństwa USA poprzez informowanie i wyjaśnianie amerykańskiej polityki i jej wartości¹. Co za tym idzie, celem USIA było wywieranie

¹ U.S. Government Manual, United States Information Agency, [on-line:] <https://www.govinfo.gov/content/pkg/GOVMAN-1996-05-31/pdf/GOVMAN-1996-05-31-Pg686.pdf> – 10.05.2023.

wpływu na zagranicznych odbiorców i budowanie dialogu pomiędzy Amerykanami, ich instytucjami państwowymi a zagranicznymi odpowiednikami². Dyplomacja publiczna miała więc ułatwiać zadanie dyplomacji tradycyjnej za pomocą kształtowania zagranicznej opinii publicznej. W zestawieniu z dzisiejszymi czasami dyplomacja publiczna uległa jednak wielu przemianom, stając się także przedmiotem debaty publicznej; szczególnie w następstwie wydarzeń, które nastąpiły po ataku na World Trade Center, 11 września 2001 roku. Medialny wymiar tej katastrofy, ale także interwencji Stanów Zjednoczonych w Iraku, poskutkowało zaktywizowaniem dyplomacji publicznej tego kraju³.

To właśnie rozwój środków masowego przekazu, pojawienie się nowych technik marketingowych i PR-owych, a także zmiany zachodzące w funkcjonowaniu środowiska międzynarodowego przyczyniły się do ewolucji opisywanego przeze mnie procesu. Obrazuje to podejście Francisa Fukuyamy, który na początku XXI wieku stwierdził, że „nie wystarczy, by Amerykanie wierzyli w swoje dobre intencje, trzeba przekonać również nie-Amerykanów”⁴. Działania Stanów Zjednoczonych, mające na celu walkę z terroryzmem, doprowadziły bowiem do formułowania przez opinię publiczną oskarżeń wobec tego kraju o nadmierną agresję, a w następstwie do narastania wielu nieporozumień, szczególnie pomiędzy USA a światem arabskim czy muzułmańskim⁵. Dyplomacja publiczna tego państwa stanęła więc przed nowym zadaniem, mającym na celu zniwelowanie antyamerykanizmu. Posłużyć do tego

² J. Duffey, *Mission Statement*, [on-line:] [<https://govinfo.library.unt.edu/npr/library/nprprt/annrpt/vp-rpt96/appendix/usia.html>] – 10.05.2023.

³ B. Ociepka, *Dyplomacja publiczna jako forma komunikowania międzynarodowego*, [w:] *Dyplomacja publiczna*, red. B. Ociepka, Wrocław 2008, s. 11, *Acta Universitatis Wratislaviensis*.

⁴ F. Fukuyama, *Ameryka na rozdrożu. Demokracja, władza i dziedzictwo neokonserwatyizmu*, przeł. R. Staniecki, Poznań 2006, s. 98.

⁵ E. Wolfson, *Dyplomacja publiczna z amerykańskiej perspektywy*, [w:] *Dyplomacja publiczna*, red. B. Ociepka, Wrocław 2008, s. 237, *Acta Universitatis Wratislaviensis*.

miała „miękką siłę”, poprzez którą zamierzano wpływać na nastroje zagranicznej opinii publicznej.

W związku z tymi przemianami, uwzględniając znaczenie rozwijających się środków przekazu, używam określenia „dyplomacji publicznej” w rozumieniu profesor Beaty Ociepki. Definiuje ją ona jako: „dwustronną, dialogową formę komunikowania międzynarodowego, skierowaną do publiczności za granicą, realizowaną dzięki pośrednictwu środków przekazu i poprzez kanały bezpośrednie”. Ociepka podkreśla, że celem tego działania jest kształtowanie pozytywnego wizerunku kraju nadawcy, co ułatwiać ma realizację polityki danego kraju w środowisku międzynarodowym⁶. Dodaje także, że dyplomacja publiczna nie unika treści politycznych, ale od propagandy różni się zachowaniem interesów odbiorcy i unikaniem manipulacji. Nie stoi za nią także przymus państwowy⁷. Jak stwierdza Joseph Nye, jest więc swoistym „uwodzeniem” w relacjach międzynarodowych⁸, o czym więcej jednak w podrozdziale poświęconym „miękkiej sile”.

1.2. Określenie „miękkiej siły”

Koncepcja „miękkiej siły” użyta została po raz pierwszy przez Josepha Nye’a na początku lat 90. XX wieku⁹. Ten amerykański politolog w swojej pracy *Bound to Lead. The Changing Nature of American Power* wskazał na znaczenie nie tylko siły gospodarczej i militarnej amerykańskiego państwa, ale i podkreślił niedocenia- nie jego kultury, ideałów politycznych czy stylu ich realizowania.

Rozprawiając na temat ewentualnego schyłku amerykańskiej potęgi, autor podzielił siłę tego kraju na trzy główne składowe:

⁶ B. Ociepka, *op. cit.*, s. 12.

⁷ *Ibidem*, s. 14.

⁸ J.S. Nye, *Soft Power: The Means to Success in World Politics*, New York 2004, s. 8.

⁹ Autor opisywał już to zagadnienie w innych swoich pracach, których fragmenty tu wykorzystuje.

potęgę militarną, potęgę ekonomiczną i miękkie środki oddziaływania politycznego, dopatrując się wzrostu znaczenia tych ostatnich¹⁰. Wskazał na konieczność zmiany amerykańskiej strategii w celu uniknięcia utraty dominującej pozycji Stanów Zjednoczonych w środowisku międzynarodowym. Do terminologii stosunków międzynarodowych koncept „miękkiej siły” wprowadzono za sprawą kolejnej publikacji Nye’a, zatytułowanej: *Soft Power. The Means to Success in World Politics*. To właśnie tam autor określił *soft power* mianem zdolności państwa do wpływania na inne kraje tak, aby działały one zgodnie z jego interesem narodowym – jedynie dzięki atrakcyjności posiadanych zasobów i pozycji międzynarodowej, nie zaś w wyniku przymusu czy zapłaty¹¹.

We współczesnych stosunkach międzynarodowych za efektywne uznaje się jednoczesne stosowanie różnego rodzaju sił. Obecnie siła militarna przestała odgrywać kluczową rolę, a państwa skupiają się z zasady na swoim dobrobycie, nie zaś ekspansji terytorialnej. Rozszerzając swoje wpływy, zwiększając atrakcyjność kraju i kreując jego pozytywny wizerunek, zwiększa się możliwości rywalizacji z konkurencyjnymi państwami. Jednocześnie warto tu podkreślić, że państwo, które nie dysponuje zasobami z kategorii *hard power* na odpowiednim poziomie (np. zasobami ekonomicznymi), najczęściej nie jest w stanie wytworzyć atrakcyjnych środków przyciągania. Nie oznacza to jednak, że *soft power* jest bezpośrednio zależna od *hard power*. Wzrost siły militarnej czy gospodarczej nie musi przecież determinować wzrostu „miękkiej siły”¹².

¹⁰ J.S. Nye, *Bound to Lead: the Changing Nature of American Power*, New York 1991.

¹¹ Idem, *Soft Power. Jak osiągnąć sukces w polityce światowej*, przeł. J. Zaborski, Warszawa 2007, s. 25, *Współczesna Myśl Humanistyczna. Cywilizacja Amerykańska*.

¹² R. Łoś, *Soft Power we współczesnych stosunkach międzynarodowych*, [w:] *Stosunki międzynarodowe. Wokół zagadnień teoretycznych*, red. K. Kącka, Toruń 2014, s. 237.

Bibliografia

Akty prawne

Legislations of Qatar, Penal Code, 30.05.2004, [on-line:] [<https://www.almeezan.qa/LawArticles.aspx?LawArticleID=889&LawID=26&language=en>].

Prace zwarte i artykuły

Al-Dosari Ch., *The Significance of Mega Sporting Event on Infrastructure Development. A Case of FIFA 2022 World Cup in Qatar*, „Journal of Social Sciences” 2020, no 3.

Andrusiewicz K., *Korpus strażników rewolucji w systemie politycznym i polityce bezpieczeństwa islamskiej Republiki Iran*, „Rocznik Bezpieczeństwa Międzynarodowego” R. 7, 2013.

Baszkievicz J., *Historia Francji*, Wrocław 1999.

Bodet G., Lacassagne M.F., *International Place Branding through Sporting Events. A British Perspective of the 2008 Beijing Olympics*, „European Sport Management Quarterly” 2012, no 4.

Bojarczyk B., *Stosunki ze Stanami Zjednoczonymi jako determinant polityki zagranicznej Islamskiej Republiki Iranu*, [w:] *Iran – 30 lat po rewolucji. Seminarium Biura Bezpieczeństwa Narodowego, 11 marca 2009 r.*, red. A. Dzisiów-Szuszczkiewicz, Warszawa 2009, *Biblioteka „Bezpieczeństwa Narodowego”*, 12.

Czubiński A., Olszewski W., *Historia powszechna. 1939-1994*, Poznań 1996.

Czulda R., Gajda J., *Iran i Stany Zjednoczone – geneza, stan obecny i perspektywy*, raport, Warszawa 2019, *Program Polityka Międzynarodowa*.

Dziubiński A., *Historia Maroka*, Wrocław 1983.

Fiedler R., *Od sankcji do sankcji. Polityka Stanów Zjednoczonych wobec Islamskiej Republiki Iranu*, „Przegląd Strategiczny” 2013, nr 1, <https://doi.org/10.14746/ps.2013.1.7>.

Fukuyama F., *Ameryka na rozdrożu. Demokracja, władza i dziedzictwo neokonserwatyzmu*, przeł. R. Staniecki, Poznań 2006.

- Grosse T.G., *Kartel z Brukseli*, rozm. przepr. R. Gromadzki, „Do Rzeczy” 2023, nr 1.
- Hoodfar H., *Zastłona w ich umysłach i na naszych głowach: muzulmanki i praktyki zastaniania*, przeł. M. Elas, [w:] *Gender. Perspektywa antropologiczna*, t. 1, red. R.E. Hryciuk, A. Kościńska, Warszawa 2007.
- Jankowiak A., *Dyplomacja publiczna jako narzędzie kreowania wizerunku państwa za granicą na przykładzie Stanów Zjednoczonych Ameryki*, „Alcumena” 2020, nr 4.
- Kielan-Glińska I., *Francja wobec imigracji muzulmańskiej w XX wieku*, „Krakowskie Studia Międzynarodowe” 2005, nr 4.
- Kobierecki M.M., *Dyplomacja sportowa jako kategoria nauk o polityce*, „Athenaeum” 2016, nr 51.
- Kobierecki M.M., *Dyplomacja sportowa. Sport w działaniach dyplomatycznych państw i aktorów niepaństwowych*, Łódź 2018.
- Kobierecki M.M., Strożek P., *Sport as a Factor of Nation Branding: A Quantitative Approach*, „The International Journal of the History of Sport” 2017, no 7-8.
- Kuisz J., *Ojciec kontra matka*, „Polityka” 2023, nr 1-2.
- Kukułka J., *Historia współczesna stosunków międzynarodowych 1945-2000*, Warszawa 2008.
- Kuriata A., *Regulacje prawne dotyczące hidżabu we współczesnym Iranie*, „Wrocławskie Studia Erazmiańskie” 2015, nr 9.
- Łoś R., *Kultura jako źródło siły państwa*, „e-Politikon” 2016, nr 18.
- Łoś R., *Soft Power we współczesnych stosunkach międzynarodowych*, [w:] *Stosunki międzynarodowe. Wokół zagadnień teoretycznych*, red. K. Kącka, Toruń 2014.
- Majchrzyk Ł., *Katar i choroba*, „Do Rzeczy” 2022, nr 46.
- Mruk M., *Hidżab znaczy wybór?*, „Studia Orientalne” 2022, nr 3, <https://doi.org/10.15804/so2022307>.
- Nowicki M., *Bojkot nie ma sensu*, „Newsweek” 2022, nr 48.
- Nye J.S., *Bound to Lead: the Changing Nature of American Power*, New York 1991.
- Nye J.S., *Soft Power. Jak osiągnąć sukces w polityce światowej*, przeł. J. Zaborowski, Warszawa 2007, *Współczesna Myśl Humanistyczna. Cywilizacja Amerykańska*.
- Nye J.S., *Soft Power: The Means to Success in World Politics*, New York 2004.
- Ociepka B., *Dyplomacja publiczna jako forma komunikowania międzynarodowego*, [w:] *Dyplomacja publiczna*, red. B. Ociepka, Wrocław 2008, *Acta Universitatis Wratislaviensis*.
- Orchowski T., *Grzech Ewy*, „Polityka” 2023, nr 5.
- Piątek M., *Gra i gierki*, „Polityka” 2022, nr 48.
- Potocki R., Miłoszewska D., *Rola soft power w środowisku międzynarodowym*, [w:] *Wymiary bezpieczeństwa na progu XXI wieku. Między teorią a prakty-*

Summary

Qatar World Cup Political Games on Football Pitch

The following book focuses on diplomacy in sports with an emphasis on the Qatar World Cup 2022. The authors focused on describing the relationship between sport and politics. It was crucial to describe sports diplomacy, as well as the history of Qatar as a political being. The first two chapters introduce the aforementioned topics. In order to understand the phenomenon of the Qatar World Cup 2022, the authors had to describe the decision-making process of FIFA and UEFA that led to the organisation of the World Cup in Qatar. That particular process was marked by corrupt behaviour of not only FIFA members, but also French politicians. This process is explained in Chapter Three of the book. The following chapters focus on topics related to the organisation of the World Cup itself and the reaction of the Polish media to the events described. Chapter four revolves around the situation of workers in Qatar. The authors have presented the conditions in which workers were being held at the time and how Qatar as a state was treating those who were working there. Chapter Five describes Qatar's promises to host a carbon-free World Cup and whether it kept its promise. In Chapter Six readers can find some information about LGBT+ rights violations in Qatar and the protests related to the topic. Chapter Seven describes protests that erupted over the US-Iran conflict after Mahsa Amini's death. Chapter Eight illustrates the issue of protests related to the conflict between France and Morocco over a territorial dispute. In Chapter Nine the authors discuss the 'Qatargate' affair and the involvement of European MEPs in the affair. Finally, Chapter Ten is focused on the Polish national team and the bonus scandal involving representatives of the Polish government.

Keywords: Qatar, World Cup, FIFA, Qatargate, diplomacy, sports

Leo Messi 18 grudnia 2022 roku spełnił marzenie milionów Argentyńczyków oraz fanów swojego talentu na całym świecie. Po jednym z najlepszych finałów w historii mistrzostw świata Argentyna pokonała w rzutach karnych reprezentację Francji. Tym razem emocje wśród kibiców wzbudziły jednak nie tylko wydarzenia na boisku. Mundial w Katarze stał się areną politycznej rywalizacji i przestrzenią do prezentowania poglądów politycznych.

Jeszcze przed startem mistrzostw świata wielu aktywistów wzywało do bojkotu turnieju ze względu na nieprzestrzeganie przez Katar praw człowieka. W trakcie jednego z meczów fazy grupowej na boisko wtargnął włoski kibic ubrany w koszulkę z hasłami wspierającymi Ukrainę, irańskie kobiety oraz prześladowane w Katarze mniejszości seksualne. Na murawach rozegrane zostały spotkania wykraczające poza ramy rywalizacji sportowej: Iranu ze Stanami Zjednoczonymi czy Francji z Marokiem. To książka o tych i innych wydarzeniach o politycznym podtekście, które miały miejsce w trakcie przygotowań, a następnie rozgrywek piłkarskich mistrzostw świata w Katarze. Publikacja zawiera opis nie tylko kontekstu tych sytuacji, ale także reakcji na nie wybranych polskich mediów. Książka zainteresuje nie tylko kibiców piłki nożnej, ale i wszystkich zainteresowanych politycznym wymiarem sportu.

Marcin Fic – student studiów magisterskich na kierunkach politologia oraz dziennikarstwo i komunikacja społeczna na Uniwersytecie Jagiellońskim. Członek Koła Naukowego Publicystki Politycznej UJ, Koła Nauk Politycznych UJ, redaktor radia studenckiego UJOT FM.

Kacper Hetmańczyk – student politologii na Uniwersytecie Jagiellońskim. Od początku studiów działa w Kole Naukowym Publicystki Politycznej. Współautor publikacji *Wybory jakich jeszcze nie było*. W swoich pracach skupia się na polskim systemie medialnym oraz polskiej scenie politycznej.

ISBN 978-83-8138-136-9

9 788381 381369 >

<https://akademicka.pl>